

Отже, індустрія гостинності тісно взаємопов'язана з індустрією туризму. Гостинність передбачає систему заходів та їх реалізацію з метою задоволення потреб споживачів, що вимагає високого рівня підготовки, розвитку й самовдосконалення самого працівника.

Методи державної підтримки мають бути спрямовані на досягнення цілей усієї індустрії туризму та гостинності, держави й суспільства загалом, а також забезпечення узгодженості державних і приватних інтересів. Тому політика в галузі туризму та гостинності повинна зважати на цілі соціально-економічної політики, що визначає напрям реформ. Крім того, обґрунтування цілей туристичної політики ускладнюється тим, що цілепокладання завжди було вузьким місцем у теорії та практиці планування. Практика показала, що індустрія туризму та гостинності стала особливою системою, яка поєднує як історико-культурну спадщину держави, так і новітні інформаційні технології у сфері розвитку територій та комунікацій. Водночас туристичні та готельні компанії енергійно та ефективно запроваджують інструменти діджиталізації своєї діяльності, отримуючи значний дохід.

В. Сиріця

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ
В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ**

V. Syrytsia

**STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN TOURISM
IN THE CONTEXT OF THE RUSSIAN MILITARY AGGRESSION**

Війна з росією є фактором, який істотно впливає на розвиток туристичної галузі України. Державне агентство розвитку туризму проаналізувало, скільки державний бюджет України недоотримав податків від туристичної галузі через війну. За дев'ять місяців 2022 р. представники туристичної галузі України сплатили на 33,34% менше податків, ніж за аналогічний період 2021 р. Так, загальна кількість платників податків, які займаються туристичною діяльністю, за дев'ять місяців поточного року скоротилася в середньому на 28%. Водночас зафіксовано, що кількість юридичних осіб зменшилася на 36%, а фізичних — на 25%. (ДАРТ, 2022).

Попри війну туристична галузь України продовжує функціонувати, тому постає питання розробки нової стратегії розвитку як в умовах війни, так і після її закінчення. Розробкою такої стратегії почало займатися Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). Так, ДАРТ вже працює над декількома проектами, зокрема з міжнародними партнерами, які допоможуть туристичній галузі України вистояти в цей непростий час.

Під час планування стратегій розвитку туризму в Україні розглядаються різні сценарії. Один із них — маркетингові кампанії з промоції ряду туристичних регіонів для внутрішнього споживача. Крім того, Державне агентство розвитку туризму співпрацюватиме з Expedia Group Media Solutions, глобальною платформою туристичної реклами, що об'єднує маркетологів із мільйонами мандрівників у межах брендів Expedia Group у сфері популяризації України як туристично привабливої дестинації. Щодо цього на найбільшій у світі міжнародній туристичній виставці ITB BERLIN було підписано Меморандум. Документом передбачена домовленість про проведення спільних маркетингових заходів (публікація та поширення фото- та відеоконтенту), спрямованих на промоцію туристичного потенціалу українських

регіонів, зокрема і Криму, а також обмін аналітичною та статистичною інформацією задля кращого розуміння потреб туристів та виявлення нових туристичних магнітів України (ДАРТ, 2022).

За словами Голови Державного агентства розвитку туризму Мар'яни Олесків, це важливий крок націлений на промоцію українських туристичних дестинацій задля відновлення туристичної галузі нашої країни. На її думку, Україна має потужний ресурс для того, щоб змінити уявлення туристів з усього світу про нашу країну та продемонструвати, наскільки багато незвичних та привабливих пропозицій готує Україна для вибагливого мандрівника (ДАРТ, 2022).

У зв'язку з війною туристична галузь країни зазнає величезних змін. Такі події стимулюють до переосмислення історико-культурної спадщини, а також є фактором, що зумовлює створення нових об'єктів, породжених конфліктом. Водночас можуть започатковуватися нові типи туризму, зокрема меморіальний туризм, темний туризм тощо. Вибудовуючи свою стратегію розвитку туризму, Україна буде ґрунтуватися на досвіді країн, які після повномасштабних конфліктів успішно відновилися і стали туристично привабливими для іноземних туристів. Передусім увага буде спрямована на міста, які постраждали внаслідок бойових дій з метою розвитку меморіального туризму.

О. Поступна, Є. Завада

СУТНІСТЬ ЧОРНОГО ВІЙСЬКОВОГО ТУРИЗМУ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ВИДУ ТУРИЗМУ

О. Postupna, Y. Zavada

THE ESSENCE OF BLACK MILITARY TOURISM AS AN INNOVATIVE TYPE OF TOURISM

Еволюційний розвиток людства супроводжується постійною боротьбою за ресурси та виживання. Свідченнями цієї боротьби є згадки про місця битв у писемних джерелах різних часів, знахідки різноманітних видів зброї, що зберігаються в музеях зброї, фортифікаційні споруди та ландшафтні комплекси військового походження (укріплені городища, оборонні вали й рови, кургани, окопи, вирви від вибухів, ДЗОТи, ДОТи, бліндажі, бункери), місця поховання загиблих воїнів тощо. Ці атракції є потужним ресурсом для розвитку туризму. Люди цікавляться минулими подіями, їх приваблюють історичні місця та пам'ятки великих битв, деякі з них із задоволенням приміряють на себе військові обладунки, відвідують фестивалі військово-історичної реконструкції відтворення відомих історичних битв, що мали місце в минулому. Є й такі туристи, які із задоволенням знайомляться із сучасними військовими об'єктами, озброєнням та цікавляться збройними конфліктами, що відбуваються у світі. Все це сприяє розвитку чорного військового туризму.

У туризмознавстві чорний військовий туризм недостатньо вивчений, він здебільшого належить до «темного» туризму, який є різновидом пізнавального та/або екстремального туризму. Цей вид туризму часто називають чорним, похмурим, скорботним туризмом, туризмом жорстокості та жаху. «Темний» туризм пов'язаний із відвідуванням кладовищ і захоронень, місць катастроф, стихійних лих і масових смертей людей, місць, пов'язаних із містикою.

Поширення «темний» туризм набув у 2000 р., коли у світ вийшла друком книга професора Шотландського університету М. Фоулі та Дж. Леннона «Темний туризм».